

Titulació	Tipus	Curs
Periodisme	OB	1

Professor/a de contacte

Nom : Jesús Martínez Fernández

Correu electrònic : jesus.martinez.fernandez@uab.cat

Equip docent

Jesús Martínez Fernández

Francesc Manuel López Chaves

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Assignatura de primer en el Grau de Periodisme. Es necessitarà que l'alumne tingui un coneixement de temes d'actualitat; demostrï capacitat per l'ús correcte oral i escrit dels seus idiomes propis; pugui llegir, analitzar i resumir textos.

Objectius

- L'assignatura és la primera directament vinculada amb l'escriptura periodística.
- L'assignatura és una introducció al llenguatge periodístic i a la redacció periodística en diferents suports, encara que amb una aposta major per la premsa i el ciberperiodisme.
- Per tant, és una assignatura que prepara als alumnes pels diferents itineraris centrats tant en la informació a premsa com radio, televisió i multimèdia.

Resultats d'aprenentatge

- CM04 (Avaluar la qualitat i eficàcia dels textos periodístics en diferents formats i assegurar que es compleixen els criteris de precisió, ús de fonts, claredat i ètica professional.) Avaluar la qualitat i eficàcia dels textos periodístics en diferents formats i assegurar que es compleixen els criteris de precisió, ús de fonts, claredat i ètica professional.
- CM05 (Crear productes periodístics que integrin principis de comunicació responsable, equitat de gènere, protecció a les violències per raó del gènere, respecte dels drets de les víctimes i diversitat sociocultural i assegurar que són sostenibles i que estan alineats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).) Crear productes periodístics que integrin principis de

comunicació responsable, equitat de gènere, protecció a les violències per raó del gènere, respecte dels drets de les víctimes i diversitat sociocultural i assegurar que són sostenibles i que estan alineats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

- KM04 (Identificar els fonaments de l'escriptura periodística i diferenciar els gèneres informatius i d'opinió en diferents formats mediàtics.) Identificar els fonaments de l'escriptura periodística i diferenciar els gèneres informatius i d'opinió en diferents formats mediàtics.
- KM05 (Reconèixer les característiques del llenguatge periodístic en diferents suports (premsa, ràdio, televisió i digital) i adequar la informació a cada canal de comunicació.) Reconèixer les característiques del llenguatge periodístic en diferents suports (premsa, ràdio, televisió i digital) i adequar la informació a cada canal de comunicació.
- SM03 (Redactar textos periodístics amb claredat, precisió i adequació als estàndards professionals en diferents gèneres i formats.) Redactar textos periodístics amb claredat, precisió i adequació als estàndards professionals en diferents gèneres i formats.

Continguts

TEMA 1. Missió i valors del periodisme.

TEMA 2. Introducció general a la teoria dels gèneres periodístics.

TEMA 3. El procés de la informació.

TEMA 4. Concepte de notícia. Definició de notícia. Notícia i informació. Valors de la notícia. La notícia als diferents mitjans: ràdio, premsa, televisió i Internet/multimèdia.

TEMA 5. Estructura de la notícia. Lid i cos: seqüència de continuïtat. Les 5 W. Material principal i material secundari. La crisi de la piràmide invertida a Internet?

TEMA 6. Tipologia de la notícia.

TEMA 7. Titulació. Concepte i finalitat de la titulació. Funcions i models. Elements. Tipus de titulars. Normes de titulació.

TEMA 8. Les fonts informatives. Tipologia. Identificació de les fonts. Diferents formes d'atribució. L'ús de cites directes i indirectes.

TEMA 09. El periodista i la redacció.

TEMA 10. Els llibres d'estil i aspectes ètics.

TEMA 11. Les tecnologies en premsa, ràdio, TV i la IA.

- El contingut d'aquesta assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.
- El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Laboratori	37	1,48	
Tutories	7	0,28	
Estudi i treball autònom	30	1,2	
Campus virtual	3	0,12	

Classes magistrals	15	0,6
Activitats d'avaluació	6	0,24

- La metodologia de treball combina la teoria amb la pràctica. La resolució de problemes, l'estudi de cas, la creació de continguts i la lectura crítica de textos periodístics seran aspectes de gran importància.
- El Campus virtual serà una eina de gran protagonisme en el curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Portafoli	20	40	1,6	CM04, CM05, KM04, KM05, SM03
Examen	40	6	0,24	CM04, CM05, KM04, KM05, SM03
Pràctiques	40	6	0,24	CM04, CM05, KM04, KM05, SM03

- L'avaluació de l'assignatura tindrà dues parts clarament diferenciades i s'hauran de aprovar totes:
 - 1) Les activitats d'aprenentatge (60%): Pràctiques, comentaris, ressenyes, etc.
 - 2) Els test d'actualitat i la valoració dels continguts teòrics (40%): test i examen.
- En ser una assignatura amb una gran càrrega pràctica, la valoració de les activitats docents serà la de major pes. De fet, s'han establert diferents proves pràctiques avaluable.
- L'assignatura consta de les activitats d'avaluació següents:
 - - Activitat A: Examen, 40% sobre la qualificació final.
 - - Activitat B: Pràctiques, 40% sobre la qualificació final.
 - - Activitat C: Portafoli, 20% sobre la qualificació final.

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 5 en les activitats A, B i C.

- L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.
- Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir la nota mitjana igual o superior a 3,5.
- L'activitat que queda exclosa del procés de recuperació és el Portafoli.
- En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un examen teòric i pràctic.
- La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova síntesi.
- En cas que es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar proves suficients de l'avaluació, l'assignatura es qualificarà com a no evaluable.
- Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

PLAGI: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL: En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intelligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de

l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

IMPORTANT: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Bibliografia

- Armentia, José Ignacio; Caminos, José María (2003): Fundamentos de periodismo impreso. Ed. Ariel. Barcelona.
- Ayestarán, Mikel (2025). *Historias de Gaza. La vida entre guerras*. Madrid: Península.
- Benavides, José Luis; Quintero, Carlos (2004): Escribir en prensa. Ed. Pearson. Madrid.
- Bel Mallén, Ignacio (2023). *Recuperemos el periodismo. Ideas para regenerar la profesión periodística*. Madrid: Gestión 2000.
- Berrocal, Salomé (1998). Análisis básico de la prensa diaria: Manual para aprender a leer periódicos. Universitas, Madrid.
- Cantavella, Juan y Serrano, José Francisco (coords.). (2004). Redacción para periodistas: informar e interpretar. Barcelona: Ariel.
- Casasús, Josep Maria; Roig Ximénez, Xavier (1981): La premsa actual: introducció als models de diari. Ed. Edicions. Barcelona.
- Casasús, Josep Maria; Núñez Ladevéze, Luis (1991): Estilo y géneros periodísticos. Ed. Ariel. Barcelona.
- Casasús, Josep Maria (1986) (Coord.): La Vanguardia. Libro de Redacción. Ed. La Vanguardia. Barcelona.
- Cassany, Daniel (1995). La cocina de la escritura. [8ª] Barcelona: Anagrama.
- Cebrián Herreros, Mariano (1992): Géneros informativos audiovisuales. Ed. Ciencia 3 Distribución. Madrid.
- Caparrós, Martín (2023). *Lacronica*. Barcelona: RandomHouse.
- Caparrós, Martín; Morales Agus (2020). *El viejo periodismo*. Barcelona: 5W libros.
- Diezhandino, Pilar (1994): El quehacer informativo. Ed. Servicio de Publicaciones de la Universidad del País Vasco.
- De Fontcuberta, Mar (1993): La noticia. Pistas para percibir el mundo. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.
- Evangelista, Patricia (2025). *Que alguien los mate. Crónica de la violencia en mi país*. Reservoir Books.
- Fallaci, Oriana (2024). *Entrevista con la historia*. Madrid: CultBooks.
- Feixas, Txell (2025). *Las niñas de Shatila que desafían las reglas del juego*. Capitán Swing Libros.
- Fuentes, Catalina (2011). *Guía práctica de escritura y redacción*. Madrid: Espasa.
- Fox, Walter (2001): Writing the news. A Guide for Print Journalists. Ed. Iowa State University Press. Ames (Iowa).
- García Orousa, Berta (2009): Gabinetes de comunicación on line. Claves para generar información corporativa en la red. Ed. Comunicación social. Ediciones y Publicaciones. Sevilla.
- Gómez Mompert, José Luis (1982): Los titulares en prensa. Ed. Mitre. Barcelona.
- Grijelmo, Álex (1997). El estilo del periodista. Taurus, Madrid.
- Grijelmo, Álex. (2014). *El estilo del periodista: Consejos lingüísticos, profesionales y éticos para escribir en los medios*. Madrid: Taurus.
- Guerriero, Leila (2020). *Frutos extraños*. Madrid: Alfaguara.
- Guerriero, Leila (2014). Zona de obras. Barcelona: Círculo de Tiza.
- Hernando Cuadrado, Luis Hernando (2000). El discurso periodístico. Verbum, Madrid.
- Haskovec, S (1983): La agencia de prensa en el sistema de medios de comunicación. Ed. Organización Internacional de Periodistas.
- Feixas, Txell (2020). *Dones valentes*. Barcelona: Ara Llibres.
- Jauregui, Fernando (2021). Periodismo 2030. Recetas para La Era De La comunicación digital (Sociedad actual). Madrid: Almuzara.
- Jiménez, David (2019). *El director*. Madrid: Libros del KO.
- Jiménez, David (2022). *El corresponsal*. Madrid: Planeta.

- Kapuscinski, Ryszard (2003). Los cinco sentidos del periodista. Fundación Nuevo Periodismo Iberoamericano, Colombia.
- Kapuscinski, Ryszard (2005). Los cínicos no sirven para este oficio. Anagrama, Madrid.
- Kovach, Bill; Rosenstiel, Tom (2012). Los elementos del periodismo. Aguilar, Madrid.
- Ladevéze, Luis (1995): Introducción al periodismo escrito. Ed. Ariel, Barcelona.
- Larrondo, Ainara (2008). Los géneros en la Redacción ciberperiodística. Contexto, teoría y práctica actual. Universidad del País Vasco, Bilbao.
- La Voz de Galicia (2002): Libro de estilo. Ed. La Voz de Galicia. A Coruña.
- Lobo, Ramón (2024). *Pensión Lobo. Habitación número 13*. Barcelona: Península.
- López, Manuel (1995): Cómo se fabrican las noticias. Fuentes, selección y planificación. Ed. Paidós Papeles de Comunicación. Barcelona.
- López Hidalgo, Antonio (2001): El titular. Manual de titulación periodística. Ed. Comunicación Social y Publicaciones. Sevilla.
- López, Xosé (1999): Comunicación e información escrita. Redacción periodística. Ed. Edicions Lea. Santiago de Compostela.
- López, Xosé; Tüñez, Miguel (1995): Redacción en prensa: a noticia. Santiago de Compostela. Ed. Lea.
- López, Xosé y otros (2005): "Tipología de los cibermedios" en Salaverría, R. (2005): Cibermedios. El impacto de Internet en los medios de comunicación en España. Ed. Comunicación Social. Sevilla.
- Martínez Albertos, José Luis (2006): El zumbido del moscardón. Periodismo, periódicos y textos periodísticos. Ed. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. Sevilla-Zamora.
- Martínez Albertos, José Luis (2012). Curso general de redacción periodística. Paraninfo, Madrid, Col. Universidad.
- Martínez de Sousa, José (2003): Libro de estilo de Vocento. Ed. Trea. Gijón.
- Martínez, Oscar (2021). *Los muertos y el periodista*. Madrid. Anagrama.
- Martínez, Jesús (2025). *El peso. Historia de un poema. De enanos contra gigantes*. Barcelona: Comba.
- Martínez Fresneda, Humberto (2025). *Nuevas narrativas en el periodismo actual*. Madrid: Editorial Sindéresis.
- Mayoral, Javier (2013). Medios, géneros y formatos. Síntesis, Madrid.
- Núñez Ladevéze, Luis (1995): Introducción al periodismo escrito. Ed. Ariel. Barcelona.
- El País (2003): Libro de estilo. Ed. Ediciones El País. Madrid.
- El Periódico (2002): Llibre d'estil. El Periódico. Ed. El Periódico. Barcelona.
- Pacheco, Ana (2024). *Estuve aquí y me acordé de vosotros*. Madrid: Anagrama.
- Pavlik, John V. (2005). El periodista y los nuevos medios de comunicación. Paidós, Barcelona.
- Piqueras, Pedro (2025). *Cuando ya nada es urgente*. Happercollins.
- Reporteros Sin Fronteras (2023). Balance 2023.
<https://mcusercontent.com/47eb0eead8a7aba0f3a157291/files/d7495b1e-5e28-bcf0-7efb-86d2ba3fda38/Ri>
- Rius, Josep Carles (2024). *Periodismo y democracia en la era de las emociones*. Barcelona: UB.
- Rigalt, Carme (2021). *Noticia de mi vida*. Barcelona: Planeta.
- Rodríguez, Pepe (1994). Periodismo de investigación: Técnicas y estrategias. Paidós, Barcelona.
- Sabés, Fernando; Verón, Juan José (2008): La eficacia de lo sencillo. Introducción a la práctica del periodismo. Segunda edición. Ed. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. Sevilla.
- Secanella, Petra María (1980): El lid, fórmula inicial de la noticia. Ed. ATE. Barcelona.
- De la Serna, Víctor (1996) (Coord.): El Mundo. Libro de Estilo. Ed. Ediciones Temas de Hoy. Madrid.
- Santín, Marina (2019). *Manual de redacción periodística. La noticia*. Madrid: OMM.
- Savio, R.; Giffard, A. (1995) (Coords.): Las agencias de prensa en la comunicación global. Ed. Comunica. Madrid.
- Tcherkarski, Osvaldo (1997) (Coord.): Clarín. Manual de estilo. Ed. Arte Gráfico Editorial Argentino SA Clarín. Buenos Aires.
- Tejedor, Santiago (2010). Ciberperiodismo: Libro de estilo para Ciberperiodistas. Itla Editorial, Santo Domingo (República Dominicana).
- Tejedor, Santiago (2014). Escribir para la red. Reflexiones sobre la nueva (y vieja) escritura informativa online. Gabinete Comunicación y Educación, UAB, Barcelona.
- Tejedor, Santiago. (Dir.) (2021). *Los nadie. El storytelling de los invisibles*. Universitat Autònoma de Barcelona. <https://bit.ly/3BwdKI>
- Tejedor, Santiago. (Ed.) (2021). Retos del Periodismo. Reflexiones sobre los desafíos de los medios en la era del ruido digital (31-37). Sindéresis. Colección Comunicación. Serie Periodismo y Nuevas plataformas de comunicación. <https://bit.ly/39WmAn>

- Tejedor, Santiago (Dir.) (2023). *La inteligencia artificial en el periodismo*. Barcelona: UOC.
- Velasco, Miguel Angel (2023). *La palabra exacta: ¿Alguna vez has querido expresar algo y no has sabido cómo?* Barcelona: Ediciones Temas de Hoy.
- Vidal Carretero, Antoni (2024). *El último periodista*. Barcelona: Marcombo.
- Vígara, Ana M^a. (2001) (Coord.): *Libro de estilo de ABC*. Ed. Ariel. Barcelona.

NOTA: El material d'estudi es completarà amb una selecció de textos extrets dels principals mitjans de comunicació.

Programari

El treball principal es basarà en la redacció de textos utilitzant programes d'ofimàtica. L'assignatura desenvolupa un taller de producció de continguts a partir d'eines multimèdia en línia. El treball es desenvolupa en els laboratoris d'informàtica. Les sessions virtuals es duran a terme per Teams o Zoom.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	13	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	21	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	22	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	23	Català	primer quadrimestre	matí-mixt